

PÖYTÄKIRJA 4/2023

MERIMIESASIAIN NEUVOTTELUKUNNAN MERENKULUN TERVEYSJAOSTON KOKOUS

Aika: keskiviikko 20.9.2023 kello 13:00 – 14:32

Paikka: Hybridi: TEAMS ja OKM, Meritullinkatu 10, K209 Labour

Osallistujat:

pj STM, Aino-Maija Alstela (x), läsnä

sihteeri STM, Carolina Sierimo (x), läsnä

LVM/Traficom, liikennelääketieteen erityisasiantuntija Suvi Pajuaho (x), varajäsen Jari Latvala (x)

TTL, ylilääkäri Päivi Miilunpalo (x)

SMU, asiantuntija Satu Silta (x), poistui kohdan 5 käsittelyn jälkeen

SLPL, toiminnanjohtaja Johan Ramsland (x)

Tallink Silja Oy, lakimies Nea Kuusinen (x)

OSM Ship Management Finland Oy, osastopäällikkö Auli Kurko (x), poistui kohdan 5 käsittelyn jälkeen

SMLY, merikapteeni Petri Luotio, Tmi Navikotka (-)

Suomen Konepäällystöliitto ry, Riku Muurinen (x)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 13:00.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen 4/2023 esityslista. Käsitellään asia 5 ennen kohtaa 4.

3. Edellisen kokouksen 3/2023 pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksytään edellisen kokouksen 3/2023 pöytäkirja.

4. Terveyspoikkeuslupatilanne

Käsiteltiin asian 5 jälkeen.

Poikkeuslupien käsittelyaika on nopeutunut. Keskimääräinen käsittelyaika nyt jo alle 2 kk, mitä voidaan pitää normaalina. Lausuntoja odottaa tällä hetkellä alle 40 hakemusta.

5. Traficomin kirje merimieslääkäreille koskien merenkulkijan lääkärintarkastusta

Jaoston jäsenet ovat kuulleet, että Traficom olisi lähettänyt laivaväen terveysvaatimuksia tiukentavan ohjekirjeen merimieslääkäreille ilman, että terveysjaosto tietäisi, mitä se pitää sisällään. Traficom ei tunnistanut tämänkaltaista yhteydenottoa.

Pyydettiin terveysjaostolle tietoa siitä, mitä kirje sisälsi. Asian esille nostaneet jaoston jäsenet eivät ole nähneet ko. kirjettä. Todettiin, että laivaväentarkastuksia koskevan lääkärinlausuntolomakkeen täyttöohjetta on päivitetty ja se on jaettu viime vuonna Traficomista merimieslääkäreille. Kyseessä oli tekninen ohjeistus eikä tämä kirje sisältänyt terveysvaatimukseen liittyvää ohjeistusta.

Pohdittiin sitä, olisiko syynä poikkeuslupien hylkäyksien kasvuun merimieslääkäreille kohdistetussa koulutuksessa tapahtunut muutos. Koulutuksen järjestää TTL. TTL ei tunnistanut tätä mahdollisuutta.

Työnantajan edustaja otti esille sen, että alalla on henkilöstöpulaa ja myös ns. vanhoille työntekijöille joudutaan hakemaan terveyspoikkeuslupia. Tätä taustaa vasten esimerkiksi savusukellustehtäviin tunnutaan vaadittavan liian kovaa suorituskykyä (MET). Tämä vaatimus rajaa pois työskentelyn ulkomaanliikenteessä. STM on antanut suorituskyvylle suosituksen, minkä lisäksi arvioissa työntekijän työkyvystä otetaan huomioon henkilön mahdollisten sairauksien aiheuttamat riskit (esim. hengitys- ja verenkiertoelimistön sairaudet).

Tulisi myös pohtia sitä, mitä ennaltaehkäiseviä toimia tarvittaisiin siihen, että merenkulkijoiden yleinen terveydentila pysyisi riittävänä kansainväliset säädökset huomioon ottaen.

Merenkulkijoiden terveyteen liittyvät asiat tulisi käsitellä MAN-terveysjaostossa. Tätä Traficomin kirjeeseen liittyvää keskustelua jatketaan, jos löytyy jotakin kirjallista materiaalia, johon nyt viitattiin. Eri viranomaislähteet eivät tunnistanee tämänkaltaista yhteydenottoa.

Muissa pohjoismaissa ei ole ilmeisesti samankaltaisia merimiesten terveystarkastuksiin liittyviä ongelmia. Erot johtuvat pohjoismaiden erilaisista järjestelmistä, erityisesti Ruotsi poikkeaa muista (ilmoitus terveystilan muutoksista laivan päällikölle riittää). Selvitetään, löytyykö asiasta faktatietoa. Tätä tietoa voidaan hyödyntää myös, kun tarkastellaan lainsäädännön muutostarpeita.

Linkit:

STM:n ohje:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/161751/STM_2019_20_Tautiryhmakoh_taiset_soveltamisohjeet.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Huoltovarmuuskeskuksen raportti: [Suomen merikuljetusten huoltovarmuus](#), s.47.

6. Lainsäädännön muutosesitys STM-LVM, tilannekatsaus

Traficomissa tehdään syksyn 2023 huolellista valmistelua merimiesasioiden lainsäädännön muutoksiin liittyen. Nyt eri ministeriöt ohjaavat merenkulun toimintoja omalla lainsäädännöllään, mutta jatkossa toimintoja pyritään yhtenäistämään. Tämän vuoksi lainsäädäntö on tarkoitus keskittää STM:stä LVM:ään. Traficomissa asiaa on käsitelty liikennejärjestelmäpalvelut - osaamisalueen johtoryhmässä, joka on puoltanut asiaan eteenpäin viemistä.

STM:ssä asiaa on käsitelty työ- ja tasa-arvo-osaston johtoryhmän kokouksessa. Johtoryhmä on suhtautunut positiivisesti lainsäädännön siirtoehdotukseen STM:stä LVM:öön. Traficom on asiassa yhteydessä LVM:ään. Puheenjohtaja laatii STM-LVM neuvotteluja varten pohjamuistion.

7. MAN terveysjaoston uudelleen asettaminen, lähetekeskustelu

TEM ei ole vielä asettanut MAN:ia. MAN:in kokouksessa päätetään terveysjaoston asettamisesta tehtyjen jäsen ehdotusten perusteella. MAN:in käsiteltäviksi on tulossa MLC-muutokset lokakuussa, ja samassa yhteydessä todennäköisesti asetetaan myös terveysjaosto.

Nykyisen MAN-terveysjaoston jäsenet pitävät tärkeänä, että alla olevien teemojen käsittely jatkuu myös seuraavalla jaostokaudella:

- Lainsäädäntömuutokset
- Positiivisuuskampanja
- Terveyspoikkeuslupatilanne
- Miten saamme pidettyä merenkulkijat terveinä ja työkykyisinä?
- Eläköitymisiän noston haasteet, erityisesti tilanne yli 60-vuotiaiden kohdalla

8. Muut mahdolliset asiat

Viestintään liittyen toivotaan, ettei asioista tehtäisi tosiasioita niitä toistamalla. Ollaan tarkkoina ja varmistetaan, että erityisesti terveysjaoston pöytäkirjamerkinnot perustuvat aina faktoihin.

Tiedoksi Merimieseläkekassan Merenkulun työkykyfoorumi 21.11.2023 Viking XPRS.

https://www.lyyti.fi/reg/Tyokykyforum2023_Arbetsmiljoforum2023

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen kello 14:32. Kokous oli tämän terveysjaoston viimeinen kokous.

Aino-Maija Alstela, puheenjohtaja

Carolina Sierimo, sihteeri

VN/5426/2021-STM-20

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: